

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צמ.

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

מדיפא ר"מ. הא דלא יפתח^ט לאיירי ר"מ צו: הא הולא. החפץ מד' אמות חייב. אע"ג דהוא עומד בגובה והגביו למעלה מ' והעבירו לא אמרי' העצרת דרך מקום פטור הוא אלמא בזה הנחה ועקירה אוליין והרי נטלו מתחילת ארבע והניחו לטוף ארבע: פטור **אבל אסור.** מדרבנן דילמא אחי לעבדו דרך למטה מעשרה: מהשכחו. שהוא לרין לכן משווה לה הולאה חשובה: וכן. מתחילת ד' לטוף ד': כפי הכנשו. שקטנה שלהבת ונשרפה: כפר עקירה. מן הגוף אוליין והן נעקרים מן החלל של גוף ומייצ דמויאל מן הגוף שהוא רה"י לרה"ר: או כפר ויאלה. שיואל מן הגוף ממנו והרי פי אמה ברה"ר ואין כאלו עקירה מרה"י: ואע"ג דלא סיפד. בתמיה. דמשום תלישה לאויהי אמר ר' יהודה דאסור דלמפק קאי ואפי' דלא היפך זה בתוך פיו: היה אונל דינלה. של תרומה: בידים מסואבות. סתם ידים שלא נטלו הן שניות ופוסלות את התרומה: ר"מ מטמא. שהרי הוכשרה התרומה צדוק שצפיו: ר' יוסי מטהר. דקסבר כל זמן שהרוק בתוך פיו לאו משקה הוא והרי הוא כגופו של אדם ואינו מכשיר: היפך. צדוק להוילאו לחן טמא דלמשדיה קאי ומכשיר: מוחלפם השיטה. החליף ר' יהודה שיטתו ויאל הימנה: לא פחליף. לא תימא מוחלפת היא דמתני' דקאמר אע"ג דלא היפך קאי למשדיה בכיחו עסקין לימה שחלפה מן הגוף ע"י חולי שקורין טו"ש: יחיו ונפלה. לא היפך ד' אמות עד שירוק: מאי לאו. תרתי קתני כיחו וכן רוקו: דרשינן מעיקרא. מוחלפת השיטה: חייב מיפה. בידים שמים: כל משנאי אהבו מוח. תורה אמרה להאי קרא בפרשת ה' קנני: אלא למשנאי. למשנאליס^י דעמו בלתינות: והא מינס אניס. שעל כרחו הוא ע"י חולי או הצניה: כיה וכן קאמרין. שרקק אותו צפני צו והיה לו להסתלק משם כן להצליעו בצקמות: מרגני' ושהה צרה"ר. וישנו זאורו לרה"ר ושתה גזירה שמה יכניס הכלי אללו: וכן גג. מפרש בגמ' ע"כ^י לענין מעשר: גמ' ישה רבנן. דעלם^י אוקימנא להא דקתני נח^י: עומד אדם ברה"י ומטלטל ברה"ר כרצון דפליגי עליה דר"מ במתני' גבי מפתח ולא גזרינן שמה יכניס והכל גור שמה יכניס כר"מ והא ליכא למימר דשמיית המים תהי הכנסה כמשמין ורוק דלא דמי דהתם קא עקר מרשות ורוק עבד הכנה לרשות ואלו שמה עבד עקירה והנחה בחדא רשותא דהא צדקות שהוא שמה זה פיו עומד

וצפוי הן נחין מיד: בחפילין הצריכין לו. אפי' רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

ובן בגת. לענין מעשר פירוש לרין שכינס ראשו ורצו על דמיון רצון מודו דגור צו דמתוך שהוא לרין להם יכניסם אללו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד בכרמלית ושתה ברה"י או ברה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד ברה"ר ושתה ברה"י כך לא יעמוד בכרמלית ושתה ברה"י: היא גופה גזירה. אי דעילי לגביה לא ליכא אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ויגזיר שמהי אטו הכנסת כלי:

הוא סבר מדיפא ר"מ בו. פי' צקונט' סיפא היא דלא יפתח לאיירי זה ר"מ וק"ק דהיא רחוקה יותר מדאי ונראה לר"י דסיפא דלא ישמין ולא ירוק דפליג עליה ר' יהודה וסתם צר פלוגתא דר' יהודה ר"מ ומיהו קשה דל"כ הוה ליה למיפרך נמי בגמרא ר"מ אדר"מ למאי דגרסי' צדוק ספריס ר' מאיר מטמא וכן גרס ר"מ ולמאי דמסיק מוחלפת השיטה נמי יחא דלא תיקשי דר"מ אדר"מ אשמו מש"ה הניח מלהקשות דר"מ אדר"מ משום דליכא דמהפכי דרבי מאיר לדברי רבי יוסי:

זרק ונה ברה"ר בפי בלב בו. אורי' דלא גרסי' ונה דונא משמע דלא נחמין לך כדמוכח צפ"ק דשבת (דף ה.) גזי הא דל"ר יוחנן זרק חפץ והלך ונה בתוך ידו של חבירו חייב הכא איירי במתכוין לכן ומיהו ר"מ גריס ונה דמלי למימר דונא משמע שפיר מתכוין דסתם זרק נח החפץ צמקום שמתכוין אצל הלך ונה משמע שהלך בלא כוונת האדם ועוד י"ל דצפ"ק דשבת מיתורא דמימלא דייק דלאירי בלא מתכוין^ט: **מהשבתו** משויו' ליה מקום. דוקא צבי האי גוונא דנהנה צאמו מקום טפי מצמקום אחר כגון צפי כלל שאלכלה וצפי הכנשו שמשק שם וכן השמין ורק אצל זרק על המקלות או על שום דבר אפי' במתכוין לא אחריו מחשבתו משויל ליה מקום: **היה קאי אובל** דביאה בידים מסואבות. פי' נקוטטס דצילה של תרומה ור"י אומר דלפי צל חולין יחא ידיים הפוסלות תרומה מטמאין את הרוק שהוא משקה להיות תחילה וחזור ומטמא את הדצילה וגם מכשירה דהוה להו חולין טמאים דפוסלין את הגוייה דמשקין כל שהוא מטמאין כדאמרין בצרכות פרק אלו דברים (דף נז.) שמה יאלו מים אחורי הכוס ודבר ויטמאו את הידים וסתמא דמאחורי הכוס ליכא רביעית דכלל נטילתו ליכא אלא רביעית וצפ"ק דפסחים (דף יד:) נמי משמע שהצדק מטמא מחמת המשקין שעליו וסתמא ליכא צו רביעית והא דקאמר בכמה דוכתי לטמא טומאה שמה רביעית

^ט גזי יין נכך וצנויר [נח]: גזי עשר רביעית היינו לפסול את הגוייה דמתן צמעייה (דף פ:) כל המשקין מנטרפין לפסול את הגוייה רביעית אצל ליטמא ולטמא אוכלים בכל שהוא [משקין] טימאו ומטמו ורוק חשיב משקה לקבל טומאה כמו שחשבו משקה להכשיר דצילה והשמה שהיא דחגיגה (דף כ:) נימא נפסקה לי וקשרתיה צפה לפי מה שפירשתי יחא אפי' צדוק של טהור וכן פי' הר"ר י"ט נימא נפסקה לי וקשרתיה צפה ושעה שחלג זה כדי לקבל טומאה עדיין היה רוק נח עליה שניטמא מחמת הידים וטימא את המפה שהמשקה מטמא בכל שהוא כדפרישית ולא כמו שפרש ר"ת דלאירי צדוק של זה כמו שפירש שם צקוטטס לפי שלא היה נראה לו להעמיד צדוק של טהור משום דלא חשיב רוק משקה לקבל טומאה דחשיב שפיר משקה כדפרישית:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטהר: הגת ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר: **קולט** למקום שהפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יצריא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדתנן

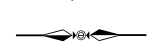
רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטהר: הגת ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר: **קולט** למקום שהפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יצריא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדתנן

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטהר: הגת ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר: **קולט** למקום שהפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יצריא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדתנן

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטהר: הגת ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר: **קולט** למקום שהפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יצריא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדתנן

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטהר: הגת ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר: **קולט** למקום שהפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יצריא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדתנן

בא א מיי' פ"ג מהל' שבת הלכה ג סגמ לאון סה: **בב ב מיי' שם הלכה יג** סגמ שם: **ל ג מיי' שם הלכה ג** סגמ שם טו"ע א"ח סי' שן סעיף ב: **לא ד מיי' פ"ג מהל' טומאת אוכלין הל' ז:** **לב ה טור ש"ע י"ד סי'** רמז סעיף טו: **לג ו ז מיי' מהל' שבת הלכה ג סגמ** לאון סה טו"ע א"ח סי' שן סעיף א:

רבינו חננאל (המשך) מחשבתו שחושב כדי לעקור מהן להנאות, משווא להו כמו שיש בו מ' טפוחים, וכדברא דאמר רבא זרק ונה בפי הכלב או בפי הכבשן חייב, דמחשבתו שויה לפי הכלב ולפי הכבשן (במקום ד'). הכא נמי פיו ופי אמתו מחשבתו משווא להו כאילו מקום חייב. כפי רבא הוא ברשות הרבים ופי אמתו ברשות היחיד, או [הוא] ברשות היחיד ופי אמתו ברשות הרבים מהו. בחר עקירה אוליין ומרשות לרשות הוא. או דילמא בחר יצריא אוליין ורשות אחת היא. ועלתה בתיקו. וקיימא על כל תיקו איסורא לחומרא. ר' יהודה [אומין] אע"פ שנתלש דרוק בפיו כו. ואע"ג דלא אפילו ברוק נתלש בקרא. א' והתניא האוכל דבילה בידים מסואבות והכניס ידו לתוך פיו ליטול צדור ר' מאיר מטמא שכבר נכשרה ברוקו ונגע בה ידידו מסואבות. ור' יוסי מטהר אומר זה הכשר. ר' יהודה שמה היפך ברוקו הנה נתלש והכשיר לא היפך בו טהור. פי' לא נתלש עדיין טהור. משקה להכשיר, דתנן במכשירין פ"ו ואילו מטמאין ומכשירין וזב של זב ורוקו ושכבת זרעו ומימי רגליו ורביעית מן האמר דרם נדה. ר' אליעזר אומר שכבת זרע אינה משרתת. א"ר יוחנן מוחלפת השיטה. פי' חלוק ואומר במשה ר' מאיר אומר היפך בו טמא. ר' יהודה אומר אע"פ שלא היפך טמא. ובא רמא לקיש ואמר לעולם לא חתופך הוא דתניא בבבויחא רוקו, ומשנתנו כיהו. פי' כיחו ליתיה עבה שויה כמו חתיכה. ואקשינן עליה והתניא כיחו וכן רוק שנתלש עמו אם הלך בו ד' אמות חייב, אלא מתוורתא כר' יוחנן. א' ריש לקיש כההה רוק כר'. ר' יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים כו. ואמרין רישא דקתני (רישא) עומד ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד כו. רבנן. סיפא דקתני לא יעמוד אדם כו, דכי האי גוונא לא שרי ליה אלא מבניס ראשו ורובו

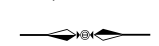
(א) שנת ח: ע"ש לעיל כח, (ב) שנת קב. [ושם א"י רבה], (ג) כלס פ"ח משנה י', (ד) צליה ג. [וש"נ], (ה) [שנת קב. מנהלית כח. ושם חלפה אל תקרא משנאי אלא משנאלי], (ו) שנת יא. לעיל (ז) שנת יא. (ח) [שם: צליה ג. וש"נ], (ט) [נקמן קא.], (י) בע"י: למשניה, (יא) [בגדש העמוד], (יב) [וני מוס' שנת ד' ד"ה אלא], (יג) [ע"ז לא].

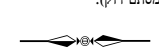
תורה אור השלם
1. וקטאי חקוט נפשו כל משנאי אהבו מקות: משלי ח לו

הגהות הב"ח
(א) גמ' ר' יהודה אומר כיחו וכן רוקו כלל ומיתת שנתמא:

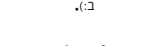

לעני רש"י
טו"ש. שיעור (הגהות) להפרשת כיה. להבדיל מסתם רוק.

מוסף רש"י

והעבירו דרך עליו. למעלה מרמאם. שנקרו מרה"ר והוליכו דרך למעלה מרמאם והניחו לטוף ארבע. חייב. ואע"ג דלמאס מקום פטור, צדוק עשה ואין צו נקום רוקם ארבעה (קע"ר נח), מוחלפת השיטה. התם סודרין טעה בלחם מהן והחליף שיטתו (פסחים נה). וישתה ברה"ר. וישנו פיו וראשו להידי' לאחז כלו ולשתות. גזירה שמה יאלה הכלי אללו וממא' מתחייב טומא' שבת (א). אלא אם כן הכניס ראשו ורובו. דמישקין שמה ימשך גופו למקום רגליו ויוציא הכלי עמו (קע"ר כ.). ברמלית מאי. כגון צקעה. מדתנן הא דאסור להכניס ולהוציא מהו לעמוד ברה"ר או ברה"ר וישנו ראשו למחלפת למכו וישנה שבת (א.). היא היא. וכן כן אסורה (שם). היא גופא גזירה. אפילו יוצא הכלי מתוכה לרה"י או מתוכה לרה"ר מדתנן בעלמא הא. ואנן ניקום ונגזרו. השטת ראשו אטו אולא כל (שם). גזירה לגזירה. הא דאמרין כנולי הש"ס שאין גזרין גזירה לגזירה. מהאי קרא נפקא ושמרתם את משמרתו (ויקרא יח) עשו משמרתם כלומר גזירה למשמרת, לומר, ולא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזירה לגזירה (בב"ב ב.).

רבינו חננאל ובלבד שלא יצריא חוץ ל"י אמות. דייקנן מינה ללישנא בחרא את הוציא פטור אבל אסור, תיהוי תיובתיה דרבא, דאמר המעביר חפץ מחללת ארבע לטוף ארבע אם העבירו דרך עליו חייב. ודחי רבא מי קתני בהדיא אם הוציא פטור אבל אסור, אבל לעולם אימא לך אם הוציא חייב חטאת. לא יעמוד ברשות היחיד וישתה כו, וכן לא ירוק מרשות לרשות. אמר רב יוסף השתין או רקב בשוגג חייב חטאת. ואע"ג דלא עקר מעל גבי מקום ד', דהא פיו ופי אמה שלו אין בתו ד' טפחים.